

بررسی جایگاه عناصر موجود در طراحی مدرسه ایرانی

صنم طهماسبی اسکوئی^{۱*}، دکتر محمد باقری^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری اسلامی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز. sanam.tahmasbi@gmail.com

^۲ استادیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز. mbagheri@iust.ac.ir

چکیده:

هدف اصلی در پژوهش حاضر بیان مبانی و مفاهیم دینی متبلور در میراث کنونی مدرسه های ایران است، که به نوبه خود تاثیراتی از دوران پیش از اسلام و پس از آن و همچنین از تفکرات آیینی متفاوت در آن جلوه گر شده است؛ لکن چگونگی پیدایش این تفکرات و میزان یا تفاوت تاثیرگذاری اندیشه های پیش یا پس از اسلام در مدرسه ایرانی، مورد نظر پژوهش حاضر نبوده و هر گونه پرسش در علل پیدایش این تفکرات نیازمند واکاوی در پژوهش های دیگر است. در حقیقت پژوهش حاضر به دنبال آن است که با ارایه مستندات و مصادیق مختلف دینی آیینی و عرفانی، بدین مفهوم تاکید نماید که کانسپت اصلی و میراث موجود مدرسه های ایرانی، ریشه در تفکرات دینی و آیینی مردمان این سرزمین دارد. روش تحقیق در این مقاله از نوع توصیفی - تحلیلی و جمع آوری اطلاعات به شیوه کتابخانه ای، به همراه مطالعات میدانی بوده است. نتایج حاصل بیانگر آن است که مدرسه ایرانی نظامی حکیمانه و کمال گراست که عناصر طبیعی آب و گیاه در کنار عوامل مذهبی و علمی و عقلی را به نحوی در خود جای داده که نیازهای فیزیکی استفاده کنندگان را برآورده می سازد، و در همان حال نیز به بعد ماوراء الطبیعه و معنوی آن توجه شده است. همین مساله باعث بقا و تداوم آن در طول زمان و شاخص شدن آن به صورت مجموعه ای واحد شده است. به کمک بازشناخت این ساختار می توان در ساختن محیط آموزشی مناسب و هماهنگ با نظم موجود، بهره برداری لازم را به عمل آورد.